

Rešitve Martina Krpana

Tvoje delo je bilo sestavljeno iz treh delov. Preberi predlagane odgovore in dopolni oz. popravi svoje.

1. ppt Ponovitev sklopa Ljudski junaki
2. delovni list
3. ppt Fran Levstik – Martin Krpan

1. ppt Ponovitev sklopa Ljudski junaki

Vprašanja in odgovori.

Martin Krpan

2. To je avtorska pripovedka. Kdo jo je napisal? **Napisal jo je Fran Levstik.**

3. Od koga jo je slišal avtor in kje jo je po pripovedovanju pisal? **Slišal jo je od Močilarja, ki mu jo je povedal v lipovi senci na klopi. Kasneje jo je zapisal na Ilijevem kozolcu za svojo domačijo. (Tega vprašanja verjetno niste vsi razumeli, ker v besedilu podatka o tem ni bilo, nekateri ste odgovor slišali pri pouku.)**

Ilijev kozolec

4. Katere značilnosti pripovedke ima? **Pripoveduje o posebnih dogodkih (boj Martina Krpana in Brdavsca). V njej nastopa Martin Krpan, ki je človek »iz ljudstva«. Mešajo se zgodovinske osebe in izmišljene (Martin Krpan, cesar). Pripovedka je plod domišljije, postavljena pa je v realno okolje (Vrh pri Sveti Trojici, Dunaj).**
5. Kakšen je bil Krpan po zunanosti? **Močan, velik, postaven (stasit), kmečko oblečen.**
6. Kakšen je bil Krpan po značaju? **Preprost, bister, neustrašen, zgovoren, prebrisan ...**

7. Koga je avtor smešil v tej pripovedki? Zakaj? Smešil je dvorjane, ker so zamerljivi, prepirljivi ...

8. Kako je ta pripovedka povezana z okolico Cerknice? Ko je Levstik pisal Martina Krpana, naj bi imel v mislih tudi naše kraje. Martin Krpan naj bi med svojim trgovanjem s soljo potoval tudi čez Cerknico, kjer naj bi se pogosto ustavljal na tržnici, potem pa jo mahnil čez Bloke. Na Blokah naj bi bila po raziskovanju tudi vasica, kjer naj bi res živel Martin Krpan.

Fran Levstik

Kje in kdaj se je rodil? Rodil se je v Dolnjih Retjah pri Velikih Laščah leta 1813.

Na katerih področjih je bil dejaven v življenju? Dejaven je bil kot pesnik, dramatik, časnikar, literarni kritik, jezikoslovec, urednik, borec za demokratične pravice.

Naštej 3 njegova znana dela. Martin Krpan, Popotovanje od Litije do Čateža, Kdo je napravil Vidku srajčico Tonine pesmi, Franjine pesmi, Tugomer.

Delovni list

Fran Levstik - MARTIN KRPAN Z VRHA

1. Vas, kjer je živel junak naše povesti, se je imenovala Vrh pri Sveti Trojici.
2. Krpan je prevažal na svoji kobilici angleško sol, kar je bilo pa že tistikrat ostro prepovedano.
3. Bilo je pozimi in sneg je ležal krog in krog. Nesel je Krpan po ozki gazi na svoji kobilici nekoliko stotov soli. Takrat pripelje mimo kočija, v kateri je bil cesar, ki se je ravno peljal v Trst.
4. Kaj je Martin Krpan tedaj naredil s kobilico? Natančno opiši. Prijel jo je in tovor z njo ter jo prenesel stran, da je voz ne bi podrl.
5. Martin je rekel, da nosi v vrečah bruse in kresilno gobo, ne pa angleško sol.

6. Martin Krpan svoje kobilice ne bi zamenjal za štiri cesarjeve konjiče. Zakaj? Ker je zelo močna in je zato ne more nihče premagati. Ker jo ima rad.

7. Kdo pride na Dunaj, ko je minilo leto? Strašen velikan, po imenu Brdavs.

8. Kaj se je zgodilo z vsemi, ki so se z njim borili? Umrli so.

9. Kdo spomni cesarja na Martina Krpana? Kočijaž.

10. Poslali so veliko, lepo kočijo po Krpana. Mejačev, ki so se ravno tedaj lotili Krpana, je bilo

a) petdeset b) petnajst c) petindvajset

11. On se jih ni ustrašil. Kaj je naredil z njimi? Opiši. Prijel je prvega in druge z njim omlatil.

12. Ko prideta na Dunaj, bilo je vse mesto črno pregrnjeno; ljudje so pa klavrno lazili kakor mravlje, kadar se jim zapali mravljišče. Zakaj je bilo tako? Ker je ravno tistega dne Brdavs umoril cesarjevega sina.

13. Kako Martina Krpana sprejme cesar? Cesar ga je bil zelo vesel, čeprav je dvomil, da mu bo uspelo premagati Brdavs. Bogato ga je postregel s hrano in pijačo.

14. Cesar ponudi Martinu najprej le

a) klobas in kruha b) polento z ocvirki in mlekom c) polič vina pa kruha in sira

Martin pa je kasneje dobil vsak dan dve krači, dve četrti janjca, tri kopune, in ker sredice ni jedel, skorje štirih belih pogač, z maslom in jajci oméšanih; vino je imel pa na pravici, kolikor ga je mogel.

15. Kaj naredi Martin Krpan z orožjem v orožnici? Krpan si izbira primerno orožje za spopad, toda kar prime, se zdrobi v prah.

16. Martin Krpan je v kovačnici sam izdelal in skoval mesarico, na cesarjevem vrtu pa je posekal lipo in iz nje izdelal kij.

17. Na kakšen način je Martin preveril konje v konjáku? Kaj je naredil z njimi? Prijel jih je za rep in potegnil čez prag.

18. "Pošljite mi hitro po kobilo; ali pa naj grem sam ponjo," je rekel Martin cesarju. Ali je komu uspelo spraviti Krpanovo kobilico čez prag? Ne.

Prišel je čas boja z velikanom; bilo je ravno svetega Erazma dan. Krpan vzame kij in mesarico, zasede kobilico, pa jezdi iz mesta na travnik, kjer se je Brdavs bojeval. Martina je bilo čudno gledati: njegova kobilica je bila majhna, noge je imel velike, tako da so se skoraj po tleh za njim vlekli; na glavi je nosil star klobuk širokih krajev, na sebi pa debelo suknjo iz domače volne; vendar se nobenega ni bal; celo sam cesar ga je rad poslušal, kadar je kakšno prav žaltavo razdrl.

19. Kako se je obnašal Brdavs, ko je zagledal Martina Krpana. Kaj je rekel?

Začne se smejati in se iz Krpana norčuje. Rekel mu je, naj odide stran.

20. Kaj se zgodi, ko si Krpan in Brdavs sežeta v roke? Krpan Brdavsovo roko tako stisne, da mu izza nohtov priteče kri.

21. Brdavsov meč se globoko zadere v Krpanov kij in preden ga velikan more izdreti, odjaha Krpan z male kobilice. Kaj naredi Martin Krpan z Brdavsom?

Brdavsu naroči, naj se pokesa grehov, nato mu odseka glavo.

22. Kaj vse ponudi cesar Krpanu v zahvalo, ker jih je rešil? Ponudi mu vse, kar bi si Krpan želel, celo svoj edino hčer.

23. "Ne boš je imel, ne! Lipo si mi izpridil; hčere ti pa ne dam!"

Tako je rekla Krpanu cesarica, ker je bila nanj zelo jezna.

24. Kaj je Martin Krpan želel v zahvalo, ker je Dunaj rešil pred Brdavsom? Ali je to dobil? Krpan si je želel pisno dovoljenje za prenašanje angleške soli. Cesar je njegovi prošnji ugodil.

Krpan zadene kij in mesarico, in to so bile njegove zadnje besede pred cesarjem: "Ko bi se spet oglasil kak Brdavs ali kdo drug, saj veste, kje se pravi na Vrhu pri Sveti Trojici. Pozdravil bom pa že Vrhovščake in mater županjo. Zdravi ostanite!"

"Srečno hodi!" pravi cesar, minister Gregor pa nič.

Ali ti je bila knjiga Martin Krpan všeč? DA NE

Kaj si si najbolj zapomnil /-a?